

Forflag. Jeg tror altsaa ikke, at det nævnte ærede Medlem har Ret, naar han vil sige, at vi efter 1866 ere slaaede ind paa en anden Vej end den, vi fulgte indtil 1866. Man har gjort Forsøg paa at komme ind paa en anden Vej, men der er ikke vedtaget nogen Lov derom, endnu mindre nogen Grundlov, hvilket derimod er sket indtil 1866, idet man er gaaet fra 12,000 til 14,000 og derefter til 16,000 pr. Valgkreds. Men det ærede Medlem vil jo selvfølgelig ogsaa indrømme og indrømmede det sikkert nok ogsaa i sin Tale, at man kan gaa en anden Vej end den, som det ærede Medlem særlig satte Pris paa, nemlig til en Forandring af Grundlovens § 32, og jeg tror ogsaa, at det er den Vej, vi bør gaa. Der er mange Grunde — adskillige Grunde i alt Fald — der tale imod en saa stærk Forøgelse af Folketingsmedlemmernes Antal, som vilde følge af en bogstavelig Opfyldelse af Grundlovens § 32. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa disse Grunde, blandt andet maaske fordi enkelte af de Grunde vilde føre til en Kritik af dette Tings Hystoquont og Samsætning, som maaske ikke er praktisk. Dette Standpunkt, jeg her udtaler, er ikke for mig noget nyt. Første Gang jeg havde Lejlighed til at tale i denne Sag for nogle Aar siden, tog jeg straks det Standpunkt, jeg her fremhæver.

Nu siger det ærede Medlem for Rjøbenhavns 6te Valgkreds (Gad), at man bør gaa ind paa det Princip, som Landstinget har nedlagt i det foreliggende Forflag. Men jeg vil gerne spørge det ærede Medlem, hvad det er for et Princip. Jeg maa tilstaa, at hvis noget Forflag overhovedet kunde tænkes at være stridende imod alle mulige Principer, er det det, der her foreligger. Det er mig ikke muligt at se, hvilket grundlovmæssigt Princip der har været ledende ved denne Fordeling af Valgkredse, som foreligger i Landstingets Forflag. Det forekommer mig at være saa principløst som overhovedet muligt. Nej, skulle vi vælge et Princip, hvorefter vi skulle gaa, saa er der to Ting, vi skulle fastholde. For det første det Retfærdighedssyn, som Grundloven har fastsat eller givet til Rende ved at fastsætte, at der skal være saa og saa mange Valgkredse med omtrent saa og saa mange Indbyggere i hver Kreds. Dermed har den ikke villet sige,

at 16,000 Mennesker netop er det Tal af Beboere, som skal vælge Landets Repræsentanter. Den foreliggende Udvikling fra 1848 til 1866 viser, at man kan imødefomme den Retfærdighed, som Grundloven har tilsigtet, bl. a. derved, at man forhøjer Antallet af de Indbyggere, der bør gaa paa en enkelt Valgkreds, og det vilde, forekommer det mig, være den naturligeste Fortsættelse af den tidligere Udvikling i dette Forhold, om man gik til en Grundlovsforandring, der fastsatte, at medens man tidligere havde haft ca. 16,000 Indbyggere pr. Valgkreds, skulde Tallet nu sættes til 20,000 eller 22,000 eller maaske endog saa til 25,000 for at imødefomme den Fremtid, som navnlig det ærede Medlem for Rjøbenhavns 6te Valgkreds gyste for, naar vi saa Folketælling igen. Smidlertid, man kan jo disputere om, hvorvidt det bør sættes til 20,000 eller noget derover. Jeg er tilbøjelig til at tro, at man godt kunde sætte det noget rigeligere for at have noget at løbe paa ved de kommende Folketingsvalg. Der er ganske vist ogsaa en anden Maade, hvorpaa man kunde gennemføre den Retfærdighed, som Grundloven har forlangt, en i alt Fald nogenlunde ligelig Fordeling af Folketingsvalgkredse, nemlig derved, at man lægger ikke Folketallet, men Vælgerantallet til Grund, og jeg tror, at adskilligt kunde tale for, at man gik dertil. Grundlovens Mening med den almindelige Valgret er jo den, at de 30-aarige myndige Mænd, som opfyldte de og de Kvalifikationer, som Grundloven foreskriver, have at stemme om Landets Anliggender, og det forekommer mig derfor, at det vilde være i fuld Overensstemmelse med Grundlovens Tankegang, hvis man fastsatte Valgkredsenes Størrelse i Henhold til Vælgerantallet og ikke til Folketallet. Det vilde gøre en ikke ringe Forandring, og det vilde navnlig høde paa et Forhold, som nok kan underkastes nogen Kritik, nemlig det, at efterhaanden bliver der en meget betydelig Forskel mellem det Antal Vælgere, der gaar paa 100 Mennesker i den ene Kreds og i den anden. Der findes Kredse her i Landet, hvor der kun findes 1 Vælger for over 7 Mennesker — jeg tror, det ogsaa kan udtrykkes saaledes, at 14 pCt. ere Vælgere — medens der er andre Kredse, hvor der falder 1 Vælger paa mellem 5 og 6 Mennesker (Afbrydelse). Jeg tror nok,